

Протокол № 2/2024
засідання Координаційної ради з питань утвердження української
національної та громадянської ідентичності
при Чернігівській обласній державній адміністрації

05.06.2024

м. Чернігів

Присутні:

Члени Координаційної ради з питань утвердження української національної та громадянської ідентичності при Чернігівській облдержадміністрації (список додається).

Порядок денний:

1. Про збір інформації щодо інститутів громадянського суспільства, які активно працюють у Чернігівській області в сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності.

Доповідач: ШЕМЕЦЬ Андрій Миколайович – директор Департаменту сім'ї, молоді та спорту Чернігівської обласної державної адміністрації

2. Про формування та утвердження української національної ідентичності через призму проведення «Школи виховників джур» засобами Всеукраїнської дитячо-юнацької військово-патріотичної гри «Сокіл» («Джура»).

Доповідач: СТЕПОВИК Петро Миколайович – директор комунального позашкільного навчального закладу «Центр національно-патріотичного виховання, туризму та краєзнавства учнівської молоді».

3. Про реалізацію обласної Програми сприяння функціонуванню української мови як державної в Чернігівській області на 2023-2028 роки у 2023 році.

Доповідач: НАГОРНИЙ Олександр Миколайович – начальник відділу культурного розвитку Департаменту культури і туризму, національностей та релігій обласної державної адміністрації.

4. Про досвід проведення хакатону "Технологічні рішення для роботи з пам'яттю" на базі Національного університету "Чернігівська політехніка".

Доповідач: МЕЛЬНИК Ольга Євгенівна – проректор з науково-педагогічної та виховної роботи Національного університету «Чернігівська політехніка».

5. Різне.

ВИСТУПИВ: ВАЦЕНКО Іван Олександрович, заступник голови Чернігівської обласної державної адміністрації, голова Координаційної ради з питань утвердження української національної та громадянської ідентичності при Чернігівській облдержадміністрації, який привітав присутніх на черговому засіданні Координаційної ради та повідомив, що, врахувавши пропозиції з минулого засідання, до складу Координаційної ради при Чернігівській обласній державній адміністрації були включені представники районних державних адміністрацій, Української Православної Церкви, Чернігівського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти імені К.Д.Ушинського та

Чернігівського регіонального центру підвищення кваліфікації (Сіверського центру післядипломної освіти). Оголосив порядок денний та запросив до слова ЛЕМЕШ Ніну Петрівну, першого заступника голови Чернігівської обласної ради.

ВИСТУПИЛА: ЛЕМЕШ Ніна Петрівна, перший заступник голови Чернігівської обласної ради, побажала плідної роботи координаційній раді з огляду на актуальність та нагальність питань порядку денного засідання.

1. Про збір інформації щодо інститутів громадянського суспільства, які активно працюють у Чернігівській області в сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності

СЛУХАЛИ: ШЕМЦЯ Андрія Миколайовича, директора Департаменту сім'ї, молоді та спорту Чернігівської обласної державної адміністрації, який відмітив, що інститути громадянського суспільства роблять значний внесок у розвиток української ідентичності. Для актуалізації даних щодо організацій, що діють у сфері утвердження української національної та громадської ідентичності, покращення взаємодії з ними, налагодження нових зв'язків планується збір інформації щодо інститутів громадянського суспільства, які активно працюють або готові працювати в зазначеному напрямі.

У травні Департаментом сім'ї, молоді та спорту облдержадміністрації було зібрано інформацію про заклади сфери утвердження української національної та громадської ідентичності, що забезпечують проведення заходів національно-патріотичного, військово-патріотичного виховання та громадянської освіти. В області було визначено таких 680 закладів. Це заклади загальної середньої освіти, дошкільної освіти, вищі навчальні заклади, заклади позашкільної освіти, будинки культури, бібліотеки, молодіжні центри та простори, мистецькі та спортивні школи.

Наступним кроком буде формування переліку інститутів громадянського суспільства, які активно працюють або готові працювати в сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності.

У ході обговорення питання:

ШКУРКО Микола Пантелійович, директор благодійного фонду «Ніжен», **ДОПОВНИВ**, що варто включати в перелік лише ті організації, в статуті яких зазначений напрям діяльності у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності (наприклад, проведення заходів національно-патріотичного виховання, збереження культурної спадщини тощо).

Також запропонував після систематизації інформації щодо інститутів громадянського суспільства нанести ці дані на інтерактивну карту, щоб наглядно можна було бачити концентрацію таких організацій і розуміти, наскільки територія забезпечена інфраструктурою для діяльності в цьому напрямку, і де, можливо, потрібно активізувати роботу. Микола Пантелійович згадав про обласну програму підтримки розвитку інститутів громадянського суспільства і зауважив, що, сформувавши актуальний перелік громадських організацій, які працюють в

напрямку утвердження ідентичності, можна сфокусувати увагу на таких організаціях.

ГОЛУБ В'ячеслав Львович, заступник директора Департаменту сім'ї, молоді та спорту, **ЗАПРОПОНУВАВ** долучити до процесу збору інформації про інститути громадянського суспільства членів Координаційної ради, які можуть володіти такими даними.

ВИРІШИЛИ: Департаменту сім'ї, молоді та спорту облдержадміністрації забезпечити збір та систематизацію інформації щодо інститутів громадянського суспільства, які працюють в сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності Чернігівської області.

2. Про формування та утвердження української національної ідентичності через призму проведення «Школи виховників джур» засобами Всеукраїнської дитячо-юнацької військово-патріотичної гри «Сокіл» («Джура»).

СЛУХАЛИ: СТЕПОВИКА Петра Миколайовича – директора комунального позашкільного навчального закладу «Центр національно-патріотичного виховання, туризму та краєзнавства учнівської молоді», який доповів, що виховання світогляду молоді в дусі української національної ідеї здійснюється не тільки школами, а й закладами позашкільної освіти, в нашому регіоні це Центри національно-патріотичного, військово-патріотичного виховання, комплексні позашкільні заклади, в яких діють гуртки такого спрямування, краєзнавства, народних ремесел та інше.

Однією з форм впровадження української національної ідентичності – це обласна «Школа виховників джур». Це комплекс заходів, спрямованих на підготовку до безпосередньої виховницької діяльності зі створення та забезпечення дієвості осередків гри «Джура». Метою вишколів обласної «Школи виховників джур» Всеукраїнської дитячо-юнацької військово-патріотичної гри «Сокіл» («Джура») є теоретична та практична підготовка фахівців (виховників) з організації постійно діючих осередків гри «Джура» в територіальних громадах та здійснення національно-патріотичного виховання протягом навчального року.

У зв'язку з війною в цьому році цей захід проводився в очно-дистанційній формі. Програмою обласної «Школи виховників джур» передбачено три модулі навчання: модуль 1 – вебінар у дистанційній формі, модуль 2 – самоосвіта щодо методики проведення фінальних етапів гри, модуль 3 – очно, вишкіл. Модулі передбачають ознайомлення з інструментами організації виховної роботи за методикою гри «Сокіл», самоосвітній процес, моделювання умов перебування в природному середовищі, вправи на знайомство, комунікацію, згуртованість задля виконання завдань, відповідальність за командну роботу.

Після завершення вишколу учасники отримують посвідки проходження навчання та надають право учасникам «Школи виховників джур» створювати власні рої, об'єднувати їх в курені, а також надавати методичну та практичну

допомогу організаторам початкового, I і II етапів Всеукраїнської дитячо-юнацької військово-патріотичної гри «Сокіл» («Джура»).

Також Петро Миколайович презентував збірку матеріалів переможців обласного туру Всеукраїнської краєзнавчої акції учнівської молоді «100 років надії і боротьби. Українська революція 1917-1921 років». Книга була розповсюджена в школах, бібліотеках, серед громадських об'єднань. Ця збірка є однією з форм роботи щодо формування української національної ідентичності.

У ході обговорення питання:

БОРОВИК Микола Анатолійович, головний спеціаліст відділу розвитку загальної, середньої, дошкільної і позашкільної освіти та виховання управління освіти Чернігівської міської ради, **ДОДАВ**, що Всеукраїнська дитячо-юнацька військово-патріотична гра «Сокіл» («Джура») є дієвим інструментом військово-патріотичного виховання, але в учасників, особливо учнівської молоді, є запит на вихід з онлайн-формату, проведення таборувальних. У минулому році в Чернігові міський етап гри проводився в тирі, де є укриття, і був великий попит на такий захід. Але у зв'язку з напруженою безпековою ситуацією виникають складнощі із організацією таборувальних.

ВАЩЕНКО Іван Олександрович, голова Координаційної ради, **ЗАПРОПОНУВАВ** розглядати локації в більш безпечних і віддалених від кордону територіях Чернігівської області для таборувальних та повідомив, що у разі такої потреби є можливість звернутися до Чернігівської обласної державної адміністрації, до Центру національно-патріотичного виховання, туризму та краєзнавства учнівської молоді для забезпечення комунікації та сприяння організації такого формату гри «Сокіл» («Джура»).

ВИСТУПИВ: **СТЕПОВИК** Петро Миколайович – директор комунального позашкільного навчального закладу «Центр національно-патріотичного виховання, туризму та краєзнавства учнівської молоді», який поінформував, що в цьому році планувалося провести 1 день таборувальних на визначеній локації з дотриманням безпекових умов. Але багато батьків не дали згоду на участь своїх дітей в такому очному заході. Ми прорахували, що в такому випадку не вдасться забезпечити повноцінну участь роїв і проведення гри не буде мати результативних показників.

ВИСТУПИВ: **ШКУРКО** Микола Пантелійович, директор благодійного фонду «Ніжен», який акцентував увагу на тому, що дитячо-юнацька військово-патріотична гра «Сокіл» («Джура») тісно пов'язана з козацтвом, а Чернігівщина являється краєм козацької слави. Також запропонував запозичити досвід Полтавщини, де в Шишацькому районі на високому рівні проводиться дана гра.

ЛЕМЕШ Ніна Петрівна, перший заступник голови Чернігівської обласної ради, **ЗАПИТАЛА** у доповідача, чи всі громади області беруть участь у грі «Сокіл» («Джура»).

СТЕПОВИК Петро Миколайович, директор комунального позашкільного навчального закладу «Центр національно-патріотичного виховання, туризму та краєзнавства учнівської молоді», **ВІДПОВІВ**, що учасниками були 64 рої, з деяких громад навіть по декілька, але громади, які знаходяться в безпосередній близькості до кордону і в яких відбуваються постійні обстріли, не брали участь у грі, оскільки з об'єктивних причин немає можливості підготувати дітей.

ВИРІШИЛИ: Інформацію взяти до відома. Рекомендувати Управлінню освіти та науки облдержадміністрації актуалізувати дані щодо участі громад області у Всеукраїнській дитячо-юнацькій військово-патріотичній грі «Сокіл» («Джура») та сприяти подальшому широкому охопленню нею школярів.

3. Про реалізацію обласної Програми сприяння функціонуванню української мови як державної в Чернігівській області на 2023-2028 роки у 2023 році.

СЛУХАЛИ: НАГОРНОГО Олександра Миколайовича – начальника відділу культурного розвитку Департаменту культури і туризму, національностей та релігій обласної державної адміністрації, який доповів, що загальний бюджет Програми сприяння функціонуванню української мови як державної в Чернігівській області на 2023 – 2028 роки становить 8,8 млн. грн. У 2023 році на виконання Програми використано коштів в сумі 773,8 тис. грн. із передбачених 1,241 млн. грн., що становить 63%.

До здійснення заходів залучено Департамент інформаційної діяльності та комунікацій з громадськістю, Управління освіти і науки, обласні бібліотеки, музейні заклади та концертно-видовищні підприємства.

Більша частина витрачених коштів у минулому році, у сумі 560,3 тис. гривень, була направлена на поповнення фондів обласних бібліотек кращими зразками класичної та сучасної української літератури, довідковими, науково-популярними виданнями з різних галузей знань – протягом року придбано 2648 одиниць друкованих видань.

В рамках Програми здійснюються заходи зі створення фонду аудіозаписів окремих письменників Чернігівщини, зокрема: Валентини Мастерової, Тетяни Таланцевої, Олени Терещенко, Олени Степанець, Василя Чухліба, Михася Ткача та інших. На сьогодні вже аудійовано шість творів, загальним хронометражем близько 19 годин, які розміщені на офіційних сайтах обласних бібліотек та платформі МЕГОГО.

В рамках Програми проведено ряд фестивалів, мовно-літературних конкурсів, поетичних марафонів. У червні 2023 року в читальному залі комунального закладу «Чернігівська обласна універсальна наукова бібліотека імені Софії та Олександра Русових» пройшов VI обласний поетичний фестиваль «Дотиком душі», основною метою якого є відкриття нових імен у поетичній діяльності. На базі комунального закладу «Чернігівська обласна бібліотека для дітей» Чернігівської обласної ради проведено обласний дитячий мовно-

літературний конкурс «Барвінкова, веселкова, найдорожча рідна мова», участь у якому прийняли юні письменники з різних куточків Чернігівщини. У День української писемності та мови 27 жовтня на базі комунального закладу «Чернігівська обласна універсальна наукова бібліотека імені Софії та Олександра Русових» проведено аудіодиктант національної єдності. Також в області було проведено мовно-літературні змагання: Міжнародний мовно-літературний конкурс учнівської і студентської молоді імені Т.Г.Шевченка; Міжнародний конкурс з української мови імені Петра Яцика; Всеукраїнський відкритий марафон із української мови. На відповідні заходи у 2023 році було спрямовано 56,4 тис. гривень.

На базі Чернігівської обласної універсальної бібліотеки імені Софії та Олександра Русових діє розмовний клуб «Мова чудова», мета якого – допомогти учасникам подолати мовний бар'єр, легко перейти на українську мову та поглибити її знання. З 2023 року на зустріч завітали понад 100 відвідувачів. Задля поглиблення вживання української мови в усіх сферах суспільного життя, в рамках телепроєкту «Легідна українізація» записано 12 випусків на «Суспільне Чернігів» (філія АТ «НСТУ» «Чернігівська регіональна дирекція»). Крім того, на базі Чернігівського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти імені К. Д. Ушинського організовано проведення авторських курсів для педагогічних працівників різного фаху «Культура мовлення педагога. Зміни в українському правописі» та курси з культури українського мовлення для різних категорій населення. Комунальним закладом «Чернігівський регіональний центр підвищення кваліфікації» (Сіверський центр післядипломної освіти) проведено підвищення кваліфікації з питань ділового українського мовлення. Слухачі опановували мистецтво володіння словом в рамках спеціалізованих семінарів та під час проходження навчання за професійними програмами підвищення кваліфікації 600 державних службовців і посадових осіб органів місцевого самоврядування області пройшли навчання із застосування норм нового українського правопису. На виконання цих заходів було витрачено 65,2 тис гривень.

Також доповідач зазначив, що у минулому році були амбітні плани – створення студії звукозапису на базі Чернігівського обласного молодіжного театру. Але передбачена Програмою сума – 271,9 тис. грн. не була виділена.

У 2024 році реалізація заходів Програми продовжиться шляхом поповнення бібліотечних фондів, створенням фондів аудіозаписів, проведенням фестивалів, конкурсів тощо.

У ході обговорення питання:

ВИСТУПИВ: ГЛУХЕНЬКИЙ Андрій Анатолійович, член правління обласного товариства «Просвіта» імені Т.Г.Шевченка, який зауважив, що варто звертати увагу також на видатних постатей, які відстоювали українську мову. Він нагадав, що 17 вересня відзначатиметься 160-річчя з дня народження Михайла Коцюбинського, письменника, громадського діяча, голови товариства «Просвіта» в м. Чернігові. Запропонував спільними зусиллями влади, бізнесу та громадськості розмістити на білбордах та сітілайтах міста Чернігова плакати з

цитатами М. Коцюбинського. Також відмітив, що 10 вересня минає 110 років з дня народження Олександра Довженка, тож необхідно організувати заходи для належного вшанування цієї дати.

ВИСТУПИВ: ШКУРКО Микола Пантелійович, директор благодійного фонду «Ніжен», який рекомендував звернути увагу на репертуар Ніжинського академічного українського драматичного театру ім. М. М. Коцюбинського, де бракує вистав героїко-патріотичного змісту. Також висловив пропозицію додати вище зазначений театр до переліку виконавців Програми сприяння функціонуванню української мови як державної в Чернігівській області на 2023 – 2028 роки.

ВИРІШИЛИ: Інформацію взяти до відома. Рекомендувати Департаменту культури і туризму, національностей та релігій облдержадміністрації, Департаменту інформаційної діяльності та комунікацій з громадськістю облдержадміністрації розглянути можливість проведення тематичних інформаційних кампаній до 160-річчя з дня народження М. Коцюбинського та 110-річчя з дня народження О. Довженка з використанням засобів великогабаритної візуальної вуличної реклами.

4. Про досвід проведення хакатону "Технологічні рішення для роботи з пам'яттю" на базі Національного університету "Чернігівська політехніка"

СЛУХАЛИ: МЕЛЬНИК Ольгу Євгенівну – проректора з науково-педагогічної та виховної роботи Національного університету «Чернігівська політехніка», яка розповіла, що за сприяння Фонду «Партнерство за сильну Україну» в Національному університеті «Чернігівська політехніка» проведено хакатон, метою якого було створення програмних продуктів для збереження пам'яті про широкомасштабну війну в Україні.

Першим етапом стали лекції на тему роботи з пам'яттю від провідних IT-спеціалістів, в тому числі Луїса Бікфорда, ад'юнкт-професора Колумбійського та Нью-Йоркського університету. Наступним етапом було формування 7 команд, які працювали над створенням цифрових проєктів збереження пам'яті. Під час третього етапу відбулося представлення результатів роботи і поважне журі визначило переможців. Перше місце посіла команда «Ехо війни» з проєктом візуалізації особистих воєнних історій мешканців Чернігівщини. Друге місце розділили команда «Вдячні Героям», яка презентувала відео, створене в пам'ять про колишнього студента НУЧП та захисника України, Михайла Огієнка, котрий загинув на Донеччині 1 липня 2023 року під час бойового завдання, та команда «Відродження пам'яті», яка розробила сайт, де можна прочитати про тварин Чернігівщини і розмістити ваші історії про домашніх улюбленців під час війни. На третьому місці опинилася команда «Patriot» із сайтом на основі Google-maps з відмітками місць, що мали важливий вплив на історію області, та їх пошкоджень. Четверте місце отримав сайт команди «Legal phoenix», де зібрані принципи кваліфікації воєнних

злочинів, розміщено основні нормативно-правові акти, за якими кваліфікують воєнні злочини, а також створено шаблон кваліфікації воєнного злочину та додано приклад (на основі злочину, скоєного у с. Ягідне Чернігівського району, Чернігівської області). П'яте місце посіла команда «КТКТ» з проєктом «Невигадані історії окупації», мета якого — створення коміксів, що відображають реальні історії, котрі сталися під час окупації одного з населених пунктів Чернігівської області. На шостому місці команда «MyWarMemories», які створили платформу, де можна написати свою історію чи подію, пов'язану з повномасштабним російським вторгненням на територію України, початим у 2022 році, або почитати історії інших.

Доповідачка відмітила, що кожен проєкт був гідним перемоги, в подальшому буде здійснюватися удосконалення цих цифрових продуктів і продовження використання досвіду хакатону в майбутньому для меморалізації подій війни. Проведення хакатону сприяє залученості молоді, ознайомленню активної студентської аудиторії з інноваційними інструментами роботи з пам'яттю, співпраці та спільній творчості учасників, створенню інформаційного резонансу навколо подій війни, поглибленню розуміння особистої відповідальності за пам'ять у регіоні.

ВИРІШИЛИ: Інформацію взяти до відома.

5. Різне

ВИСТУПИВ: БУТКО Сергій Володимирович, співробітник Українського інституту національної пам'яті, який повідомив, що нещодавно в Чернігові відбувся методологічний семінар з меморалізації подій війни спільно з представниками Українського інституту національної пам'яті та Фонду «Партнерство за сильну Україну». Семінар пройшов продуктивно, було 33 учасники, переважно представники музеїв. Давалася методологія, як працювати в цьому напрямку в нинішніх умовах і з обмеженими ресурсами, стратегія створення музеїв російсько-української війни.

Сергій Володимирович також поінформував, що Фондом «Партнерство за сильну Україну» прийнято рішення профінансувати створення 12 меморіальних об'єктів на місцях, які постраждали від російського вторгнення.

ВИСТУПИЛА: ЛЕМЕШ Ніна Петрівна, перший заступник голови Чернігівської обласної ради, яка підняла питання вшанування Захисників та Захисниць України в закладах освіти. Однією з форм вшанування є розміщення меморіальних дощок загиблих колишніх учнів на фасадах шкіл. На жаль, в деяких закладах вже нараховується більше десяти таких загиблих, і ми ще продовжуємо нести втрати. Тому постає потреба пропрацювати рекомендації щодо форм вшанування загиблих Захисників та Захисниць, оскільки продовжувати вішати меморіальні дошки перестає бути можливим.

ВИСТУПИВ: БУТКО Сергій Володимирович, співробітник Українського інституту національної пам'яті, який доповів, що на вище зазначеному семінарі з

меморалізації подій війни розглядалося це питання, оскільки воно гостро стоїть по всій Україні. Дійсно, вчителі і психологи відмічають, що велика кількість меморіальних дошок на будівлях шкіл негативно впливає на психологічний стан учнів. Тому були розроблені попередні рекомендації щодо поводження з ними та варіантів вшанування загиблих Захисників та Захисниць:

1. Розіслати по всім навчальним закладам рекомендації більше не встановлювати меморіальних дошок до кінця війни.

2. Створити безпосередньо в приміщеннях закладів освіти куточків пам'яті або музеїв російсько-української війни, де розміщувати інформацію про загиблих колишніх учнів школи.

3. Після створення таких куточків пам'яті вести діалог з родинами загиблих, яким встановлені меморіальні дошки, щодо перенесення їх в ці куточки чи музейні кімнати.

ВИСТУПИЛА: ЛЕМЕШ Ніна Петрівна, перший заступник голови Чернігівської обласної ради, яка додала, що також формами вшанування Захисників та Захисниць України можуть бути хвилини мовчання, інтерактивні карти з інформацією про загиблих та інші. Тож варто пропрацювати це питання.

КУЗІНА Світлана Анатоліївна, голова правління громадської організації «Кримська громада», **ДОДАЛА**, що можна було б створювати одну загальну меморіальну дошку на кожному закладі, де будуть розміщені дані про всіх загиблих випускників.

ВИСТУПИВ: ВАЩЕНКО Іван Олександрович, голова Координаційної ради, який зазначив, що питання меморіальних дошок та вшанування загиблих Захисників та Захисниць варто розглядати з урахуванням думки людей, які втратили рідних у цій війні.

ВИСТУПИВ: ШКУРКО Микола Пантелійович, директор благодійного фонду «Ніжен», який знову згадав про козацтво, запропонував внести в порядок денний одного із засідань Координаційної ради питання героїчної козацької звитяги та запросив до слова історика, який вивчав питання Війська Запорозького на території Чернігівщини.

ВИСТУПИВ: КОВАЛЕНКО Сергій Станіславович, історик Війська Запорозького, який розповів, що Чернігівщина від 1648 року входила до складу держави Військо Запорозьке. На території сучасної Чернігівщини існували полки, такі як Чернігівський, Ніжинський, Прилуцький та інші. Наразі підготовлена до видання книга «Ніжинський полк Війська Запорозького. Літопис 1648-1672 років». Крім того, вже випущено брошури про історію Коропської, Вертіївської, Борзнянської сотень — адміністративно-територіальних одиниць тодішнього Війська Запорозького. Робота в цьому напрямі продовжується.

За результатами розгляду та обговорення питань порядку денного засідання Координаційна рада вирішила:

1. Районним державним адміністраціям спільно з органами місцевого самоврядування надати Департаменту сім'ї, молоді та спорту Чернігівської обласної державної адміністрації інформацію щодо інститутів громадянського суспільства, які працюють в сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності

до 31 липня 2024 року

2. Департаменту сім'ї, молоді та спорту Чернігівської обласної державної адміністрації забезпечити збір та систематизування інформації щодо інститутів громадянського суспільства, які працюють в сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності

до 15 серпня 2024 року

3. Управлінню освіти та науки Чернігівської обласної державної адміністрації:

3.1. актуалізувати дані щодо участі громад області у Всеукраїнській дитячо-юнацькій військово-патріотичній грі «Сокіл» («Джура») та надати відповідну інформацію Координаційній раді

до 05 липня 2024 року

3.2. сприяти широкому охопленню школярів Всеукраїнською дитячо-юнацькою військово-патріотичною грою «Сокіл» («Джура»)

постійно

4. Департаменту культури і туризму, національностей та релігій Чернігівської обласної державної адміністрації, Департаменту інформаційної діяльності та комунікацій з громадськістю Чернігівської обласної державної адміністрації розглянути можливість проведення тематичних інформаційних кампаній до 160-річчя з дня народження М.Кобилянського та 110-річчя з дня народження О.Довженка з використанням засобів великогабаритної візуальної вуличної реклами

до 1 серпня 2024 року

Голова Координаційної ради

Секретар Координаційної ради

I. Ващенко

Т.Таланцева